

Z CIZÍCH REVUÍ

a) *Revue* francouzské.

Revue d'Infanterie.

Prosinec 1926.

Lugand: Studie o bojích v Maroku. Operace provedené r. 1926. (Pokračování.)

Audet: Poznámky o terénu pro velitelství praporu. Defensiva. Palebná přepraha. Soustava palebná. Přední hlídky a záloha. Rozkazy.

Leden 1927.

Ducornez: Palebná síla pěchoty. Béranguier: Výcvik a výchova pěchoty. Výcvik nováčků a jeho program. Rota střelecká a kulometná. Program výcviku starších vojáků. Střelba zápalkami a výchova tělesná. Výcvik specialistů. Výcvik posílů. Výcvik analfabetů. Řízení a kontrola výcviku.

Audet: Poznámky o terénu pro velitelství praporu. Přibližování. Dotyk

a zahájení boje. Praktické příklady s náčrtý.

Revue d'Etudes Militaires.

č. 18. (1. ledna 1927).

Pierre Bruneau: Letecká politika hlavních velmocí. Studie politická, strategická a národohospodářská. — Mezinárodní letecká politika obchodní. Rád politický, právní a obchodní. Letecká služba poštovní. Letectvo obchodní a válka letecká. Letecká politika francouzská, anglická, německá, italská, ruská, Spojených států (organizace, bezpečnost, letectvo vojenské, pozemní, námořní, koloniální, spojení s ostatními státy).

Anonym: Otázka daňová. Hledisko finanční, sociální a politické, národohospodářské a právní.

b) *Revue* belgické.

Bulletin belge des Sciences Militaires

Prosinec 1926.

Merzbach a Herbiet: Pravda o obraně Namuru.

Barthelemy: Problém ostrahy.

Janssens: Bojová družstva a seškupení bojová.

Beretzze-Collet: Doktriny o užití dělostřelectva. Pochod přibližovací (Německo, Francie, Anglie, Belgie).

Dequent: Význam stálého opevnění. Obranná soustava belgická r. 1914. Význam pevností francouzských 1914 a jejich úkol za světové války. Wf.

c) *Revue* švýcarské.

Revue militaire suisse.

Prosinec 1926.

Dubois: Francouzské kulometní prapory. Podmínky jejich užití. Palebný plán, zastírání. Hloubka posice odporu. Soustava pozorovací. Síť komunikací. Užití taktické. Cíle. Závěr.

Anderegg: Způsoby defenzivní strategie.

Anonym: Reforma předvojenského výcviku. Organizace. Programy kursů.

Mocetti: Poznámky o nové italské vojenské organizaci. Wf.

Allgemeine schweizerische Militärzeitung.

Roč. LXXII. (1926), č. 1.

Redakční „Neujahrsbetrachtung“ přináší zajímavý a pro dnešní poměry příznačný úvodní článek, charakterisující poválečný problém udržování ozbrojené moci. Podobně jako v ostatních

evropských státech, vyskytují se i ve Švýcarech při projednávání budgetních otázek před parlamentním forem ostré námitky proti nákladu na obranný systém a hlasy politických stran, zejména socialistických, vyznívají pro zredukování branné moci.

Avšak proti idealistickým pacifistům, věřícím v trvalé odzbrojení a definitivní zamezení budoucích válek, i proti zásadním odpůrcům militarismu zdůrazňuje švýcarská vojenská správa nutnost permanentního a intaktního obranného kádru, a považuje odpůrce nynějšího systému miličního přímo za nepřátele státu a armády.

„Unsere verstärkte Kavallerie-Brigade“. Přednáška plk. Schué při schůzi důstojníků jezdeckva.

Úvahy, týkající se sice speciálně švýcarské jezdecké brigády, ale poučné i pro organizaci a taktické použití našeho jezdeckva. Účelem nové švýcarské organizace jezdeckva jest, aby ho mohlo

býti s úspěchem použito k modernímu způsobu boje. Válečné zkušenosti ukázaly nepraktičnost této zbraně v jejím předválečném, jednostranném použití: dnešní poměry vyžadují, aby jezdecktvo nepřestávalo toliko na pohybu, nýbrž aby mohlo činně zasahovati do boje i samostatně.

Pro toto nové, rozsáhlé pole působnosti je švýcarská jezdecká brigáda organizačně pronikavě měněna, vlastně doplňována. Přednášející to definuje takto:

Početní stav každé eskadrony nutno zesíliti ze 110 na 140 karabiníků.

Jezdecké brigádě třeba přiděliti cyklistický peloton o třech rotách, jež by byly vyzbrojeny určitým počtem kulometů.

Brigádě nutno přiděliti samostatnou kolonu o 7 motorových vozech (nákladních automobilech) pro dopravu střeliva, ručních granátů, ostatného drátu, signalizačních pomůcek atd.

Početní stav štábu brigády a zvědných, resp. spojovacích oddílů nutno zesíliti.

Přednášející uvádí řadu příkladů taktického použití a vedení takto nově organizované jezdecké brigády.

„Encore la question du sous-officier.“ Od majora Monoda.

Důležitost výcviku poddůstojníka švýc. armády jest podle autorova názoru nesmírně zvýšena tím okamžikem, kdy se do armády zavádějí automatické zbraně, hlavně lehký kulomet. Od té chvíle přestává býti dosavadní velitel čety jediným samostatným činitelem, jenž zahajuje palbu v celé četě, přesvědčiv se o správném pochopení a zamíření na označený cíl: Iniciativa boje přechází do rukou poddůstojníků, kteří disponují kulomety a vytvářejí tím samostatné iniciativní skupiny.

Pro tento úkol však nepokládá autor dosavadní výcvik poddůstojníka za systémem miliciího za postačitelý, ani u permanentních armád není mnohdy poddůstojník s to, aby si osvojil všechny vědomosti technické a taktické, tím méně může toho dosáhnouti poddůstojník švýcarské armády, jehož instrukční doba je mnohem kratší. Autor upozorňuje na důležitost této otázky a uvádí jako vzor pro studium reorganizace domácní armády požadavky, jež klade na své poddůstojníky armáda francouzská.

„Zur Einführung des leichten Maschinengewehres.“ Od pplk. Hauswirtha.

(Vyzvání k diskusi o organizaci a taktickém použití pěchoty po zavedení nového vzoru lehkého kulometu. Viz podrobný referát o článku kapitána Dánikra o téže věci v čís. 2.)

„Wo es uns fehlt.“ Od majora gen. št. Fricka.

(Kritika vystupování a mimoslužebního chování, jakož i vojenské výchovy záložníků, obsahující poučení, aby důstojníci a poddůstojníci postupovali vůči nim se stejnou rigorózností a energií jako vůči aktivnímu mužstvu.)

„Zur Frage des Unteroffiziersersatzes.“ Kpt. Oskar Frey.

Podobně jako u nás jeví se i ve švýcarské pěchotě nedostatek poddůstojníků, a to jak co do počtu, tak i co do jejich jakosti. Důvod tohoto kvalitního nedostatku nevidí autor snad v nedostatečném školení poddůstojníků, nýbrž již v přidělování nováčků jednotlivým zbraním při odvozech. Z úhrnného odvodního materiálu vybírají se k speciálním zbraním lidé dobrovolně se hlásící a lépe kvalifikovaní, takže pro pěchotu zbývá gros méně cenné, z něhož zase schopnější část odchází ke kulometům a k pěchotním specialistům. Po té stránce vyžaduje autor nápravu tak, aby všechny zbraně dostaly při odvozech stejnoměrný a kvalitativně odpovídající lidský materiál.

„Der große Wettkampf unserer Militär-Ski-Patrouillen pro 1926.“ Vyzvání vojenského ředitelství švýcarského lyžařského svazu k přípravě a účasti při vojenských lyžařských závodech.

Roč. LXXII. (1926), č. 2.

„Das leichte Maschinengewehr Modell 1925.“ Autor kapitán Gustav Däniker, instrukční důstojník arm. střelecké školy ve Wallenstadtu.

Obsažné a podrobné pojednání o vývoji a zavedení lehkého kulometu, jeho popis a taktické použití. Autor rekapituluje zajímavým způsobem všeobecnou historii o vzniku automatických zbraní jako logický důsledek vzájemného poměru taktiky a techniky, jež jdou vždy ruku v ruce, vynucující si navzájem nové vymoženosti.

Důležitost a význam těžkého kulometu byl pochopen již koncem 19. a začátkem 20. století za koloniálních válek Angličanů, a zvláště ve válce rusko-japonské; světová válka jenom potvrdila hned v prvních dnech, že kulomet znamená pro pěchotu, královnu zbraní. Tehdejší způsob taktiky boje v dlouhých hustých liniích mu také poskytoval neúčinnější uplatnění. Velké procento ztrát v kulometné palbě vynutilo si novou formaci útočnou, a taž se v roce 1917 z jedné linie vyvíjí uclnění hloubkové na několik za sebou jdoucích útočných vln. Tato formace vnucovala zároveň otázku, kam umístiti za útoku těžký kulomet. Zbraň sama poskytovala v první linii svými rozměry markantní cíl, zvětšený ještě se skupením nezbytné obsluhy. Pohybovala-li se taková skupina v prvním útočném sledu, byla nepřítelem ihned

rozeznána a jeho palba se ovšem na ni soustřeďovala. Avšak tíha materiálu nedovolovala kulometníkům, aby udržovali stejné tempo útoku s pružnou pěchotou, a tak se těžký kulomet automaticky ocitl za útočnými sledy; osvědčil se v tomto umístění tím spíše, že je zbrani přesně pracující a může účinně působiti i na velké vzdálenosti a odvážit se přestřelování vlastní pěchoty.

Nieméně ziráta automatické zbraně v prvních řadách byla trapně pocítována, pouhá palba jednotlivce z pušek nedostačovala a podpora útoku ručními granáty byla možná teprve na zcela blízké vzdálenosti od nepřítelů. Tím způsobem vznikla nutnost vytvořiti kulomet, jehož by mohlo býti s úspěchem užíváno v prvních sledech a jenž by měl povšechně tyto vlastnosti:

Zbraň musí býti malých rozměrů, musí míti jednoduchou obsluhu, aby nebyla nepřítelem rozpoznána. Musí býti tak lehká, aby střelec stačil udržovati krok s ostatní pěchotou, což předpokládá váhu asi 9 kg. Ježto zásobování střílivem jest obtížné, nutno jím šetřiti; střelec musí míti proto možnost působiti jednotlivými ranami (také proto, aby se předčasně neprozradil), v rozhodujícím okamžiku musí býti ovšem pohotově pro seriovou palbu. Přesnost palby seriově stačí na vzdálenost 500 m. Dalším požadavkem jest, aby lehký kulomet měl touž rychlost palby a tentýž zvuk jako těžký kulomet, aby nebyl za střelby od tohoto k rozeznání.

Těmto požadavkům vyhovuje typ lehkého kulometu, vynalezeného v r. 1922 ředitelem švýcarské zbrojovky plukovníkem Furrerem, na jehož výrobu a zavedení v armádě byl po předchozích zkouškách a informativních kursech vládou povolen úvěr 16,5 milionů švýc. franků; oficiální označení zbraně v německé zkratce zní LMG 25 (lehký kulomet 1925).

Zbraň sama jest konstruována zase na principu expanse plynu, jenž vyrazí nábojnici z hlavně, vrhá hlavě i se závěrem zpět tak, že se podobně jako u kulometu „Maxim“ závěr pohybuje dozadu více než hlavě. Chlazení se děje vzduchem, proto zbraň nesnese dlouhých serií; za maximální nepřetržitý palebný výkon je stanoveno 6 nábojových schránek po 30 nábojích, po jejich vypálení je nutno hlavě vyměnit.

Lehký kulomet je podepřen dvěma podpěrami, přední a zadní, zkonstruovanými podobně jako fotografické stativy, s vytahovacími nožkami. Zadní nohy možno nasaditi uprostřed kulometu, v kterém případě střelec střílí toliko s jednou podpěrou.

Rozměry lehkého kulometu 25 jsou:

úhrnná délka 1.155 mm, délka výměnné hlavně se závěr. pouzdem 845 mm;

největší šíře 80 mm;

váha kulometu 8,2 kg, váha výměnné hlavně se závěrem 3,2 kg, váha schránky s 30 nábojnicemi 1,25 kg, váha podpěr (obou) 2 kg.

Druh a rychlost palby: jednotlivé rány: za minutu 30 ran;

krátké serie o 3—7 ranách, obvyklý způsob palby, dlouhé serie — výjimečný způsob palby.

Teoretická rychlost palby asi 480 ran za minutu.

Pokud se týče organizace, výbroje a taktiky nejsou dosud názory odborníků jednotné a není tudíž také stanověn příslušný předpis. Autor článku však nepokládá organizaci čtyř francouzské a obdobnou organizaci v armádách italské, polské a československé za výhodné, nýbrž kloní se spíše k názoru, že se pěší četa má skládati z 1 skupiny (družstva) lehkých kulometů o 2 kulometech a z 2 družstev střeleckých.

„Der Giftgaskrieg und seine Entstehung.“ Od npor. W. Volkarta, Curych.

Autor uvádí doklady z historických válek, za nichž bylo praktikováno vykouření nepřítelů umělými obláčky sirnými, arsenikovými a smolnými; později za válek napoleonských uvažovalo se již o výrobě dělových nábojů, jež by po výbuchu vydávaly draždící a nevolnost působící kouř — tedy doklady, jež dokazují, že dnešní způsob chemické války, pokud byl aplikován ve světové válce, není novinkou. Účinky jedovatých plynů nepovažuje také za absolutně protihumánní, neboť ve srovnání s následky, způsobenými na př. střepinami granátů, spálením vrhačem ohně, vůbec ve srovnání s účinky ostatních prostředků moderního boje, jeví se použití plynu dokonce milosrdnějším.

Proti paušálnímu obvinění Německa jako jediného původce tohoto druhu boje, uveřejněnému slé. dr. Wokerovou z berlínské university ve spise „O budoucí válce jedovatými plyny“, dokazuje autor, že se i v dohodových státech, zvláště ve Francii, konaly již před válkou přípravy k použití plynů.

V zásadě tvrdí, že použití vynálezů z oboru chemie na poli válečném je nezbytným zjevem v jakékoli budoucí válce a že je není možno považovati za přestupek proti mezinárodnímu právu.

„Die Verwendung des Sap. Kp. 1/5 im Verbande der 5. leichten Manöverdivision.“ Od kapitána H. Streuli, velitele 1/5, sapérské roty Richterswill.

Kritika použití ženijní (sapérské) roty za posledních manévru švýcarské

armády v září 1925. Autor vytýká zásadně nesprávnost rozdělení technického oddílu na menší skupiny, v nichž vlastní velitelé ztrácejí iniciativu, chybí

technický materiál, nefunguje zásobování a p., a žádá, aby sapérských rot bylo používáno toliko k důležitým akcím a vždy jako celku. Npor. Reněš.

d) Revues ruské.

Válka a technika.

„Válka a technika.“ Časopis vojenské vědecké společnosti. Číslo 262—267. Moskva 1926. Unor—květen.

Č. 262. Věnováno vojenskému hospodářství, ekonomice a mobilisaci průmyslu. Je to jubilejní vydání osmiletého výročí rudé armády. Anonymní staf: **„Od spotřeby k nahromadění“** jeví určité stopy oficiální práce podle svého těžkého kancelářského slohu. Ze statí vyplývá, že rudá armáda žije dosud na účet technických zásob staré armády. Činnost zásobovacích orgánů nové armády je omezena na evidenci a zlepšování existujících zásob a na „zvětšení prostorové obsažnosti k uskladnění nových výrobků“ tím, že se staré sklady vyčistí od různých „svršků“ (5 ½ mil. pudů). Provádí se nový program: nevyráběti v míru všechny mobilizační zásoby, ježto tvoří mrtvou váhu. Stankovskij: **Zásobovací orgány za 8 let.** Historický náčrt a schema organizace zásobování v r. 1926. Goreckij: **Unifikace a standardisace.** Autor se obírá problémem výroby předmětů pro zásobování armády i pro domácí potřebu obyvatelstva podle jednotlivých šablon. Z paměti se vynořují arandějevské doby. J. K.: **„Trust vojenského průmyslu“ i „Komisariát pro vyzbrojení armády“.** Rozbírá se otázka, kdo má vésti závody, které vyrábějí výzbrojné součástky. Šljachter: **Nástin vojenského hospodářství.** Projekty krytí výdajů na válku. Giršfeld: **Mobilisace výrobních sil.** K přípravě obrany státu slouží plánovitě hospodaření. Lukin: **Rozpočet obrany na rok 1925-26.** Těžiště jeho spočívá ve zlepšení otázky životních podmínek. Z celostátního rozpočtu 3.778 mil. rublů přelimituje se na obranu 600 mil., t. j. 15.85%. Kremlev: **Opatření proti dělání dluhů na cestovní rozkaz...** Doporučuje se „čilá“ kontrola „okruhů“ (t. j. okružních orgánů). Galockin: **Unifikace platů v armádě.** Vyjasňuje se nespokojenost velitelského sjezdu s nynějšími měsíčními platy (vel. čty 42 rub., roty 53 rub., praporu 61 rub., pluku 85 r., divise 110 rub.) Gerbatov: **Vitaminy co doplňkové faktory výživy.** Dankov: **Hospodářská převýchova budoucí zálohy.** Cvičení s velitelským sborem, jakmile bude přeneseno těžiště hospodářské práce na hospodářské orgány vojskových těles.

N. A. **Pomocník velitele pluku v hospodářských věcech.** č. 263-264. Vojenská

chemie. Budnov: **Užití plamenometů při obraně obydlených míst.** Autor doporučuje užití taktických způsobů normální války i v občanské válce. Boj s „bílymi gardisty“, „fašisty“ a „povstalci“, boj při „národních hnutích“ vyžaduje podle autora užití plamenometů. B. M. J. **Chemické pozorování a chemická signalisace.** Činnost chemických pozorovatelů a zástav. Bančik: **Polní organisace oddělení pro léčení otrávených plynů ve Spoj. státech sever.** Berloga: **K bilan-ci vojensko-chemického výcviku záložníků.** Zaznamenává roli, již hraje použití znalostí v praxi a ne teoretický výcvik. Joker: **Dýmová clona.** Zkoumání pokusů v cizích armádách. Žukoborskij a Durnickij: **Pohyblivá desinfekční komora.** Konstrukce zvláštního vagonu. Figurovskij: **Němec-ký polní měřič odporu, jež klade plynová maska dechu.** V rubrice **Patentů** uveřejňuje redakce patenty zahraničních vynálezů v oboru protiplynové obrany. Cíl: seznámiti s novinkami. **Určení dřevěného uhlí pomocí mikroskopu** — z angličtiny. Tilenius a Pohl: **Diffuse plynových směsí, z němčiny.** V kronice jsou údaje o vojenské chemii za hranicemi.

Č. 265—266. Vzducholodstvo. Beljakov: **O organizaci vojenské meteorologické služby** — pro práci vojenských vzdušných sil. Jsou uvedeny údaje o rozsahu této služby v Německu za světové války. Vladimirov: **Noční lety.** Autor podává rozvrh jejich organizace podle svých vlastních zkušeností. B. a M. **Využití leteckého snímku co materiálu zpravodajského rázu při sestavování zpráv.** Praktické rady k čtení leteckých snímků. Sokolov: **O fotozpravodajství v letectvu armádního sboru.** Autor stanoví normální počet zvědných letounů v obraně u třídivisního arm. sboru na 6 letounů, kromě letounů jiného určení.

O pracích anglického „Aeronautical Research Committee“ v roce 1924/25. Zpráva A. Feddeu'a na mezinárodním sjezdu v Bruselu r. 1925 „o hvězdovitých leteckých motorech se vzdušným chlazením.“ Wegener: **Rozpočet obnovení letounů.** V. P. Savvin: **Vojenská vědecká společnost a záložní piloti.**

Základní myšlenka autorova: jestliže vojenská vědecká společnost zapouští za účelem popularisace svých myšlenek kořen v obyvatelstvu, ve školách, závodch i továrnách, je k tomu třeba pozvat i záložní síly vzducholod-

stva. Uvádí schema organizace tohoto stylu. V kronice uvádějí se údaje o pokusech s bojem proti sarańčim r. 1925 na Kavkaze, za pomoci letectva.

Č. 267. Mechanická doprava a vojenské komunikace. Malšev: **Organizace služby mechanické dopravy na obyčejných cestách v armádě.** Autor uznává slabost tohoto odvětví etapní služby. Příčinou její jsou kromě technické zátosti zřejmě též komunikace (slabost silniční síť). Zaslavskij: **Jaký traktor potřebujeme.** Autorovy závěry: traktor váhy 5 tun o síle 80 KS. Na ruských silnicích uveze náklad o dvojnásobné váze traktoru. Adrianov: **Obnova automobilů — etapa nové automobilní konstrukce.** V tom vidí

autor záruku vývoje kvalifikovaných dělníků a nezávislosti od cizí výroby. Toločkov: **Rozvoj automobilu schopného všude projeti, ve Spoj. státech severoamerických. Řízení automobilu:** překlad z angličtiny. Kamich: **Na obranu jednotunového nákladního automobilu** — vzhledem k jeho malé váze, schopnosti téměř všude projeti, příhodnosti ku převozu nákladů i pro zvláštní služby. Konstantinov: **Dnešní rychloběžné a silné automobilové motory.** Vasiljev: **Urychlený způsob kladení vrchní stavby širokých kolejí.** Opackij: **K soutěži na rozebrací železniční most,** vypsané komisariátem pro komunikace.

Plk. Dobrynin.
(Pokračování.)

e) *Revue italiské.*

Cooperazione delle armi.

Červenec 1926.

Brig. gen. V. Bobbio: **Přezvědy v horách.** (Pokračování článku z května.)

Plk. A. Taranto: **Pásmo posil.** — Kritika stejné označení článku v květnovém čísle „Echi a Comenti“, v němž pisatel uvádí, že označení „pásmo posil“ není šťastné a mohlo by vésti k pochybám o pravé funkci části umístěných ve 2. pásmu hlavní posice; navrhuje označení „pásmo protitoku“. Plk. Taranto rozebírá daný případ a podle cvičebního řádu dokazuje, že pojmy autorovy nejsou úplně správné.

Plk. děl. J. Targa: **Příklad použití divisního dělostřelectva v obraně ve volném terénu.** — Navazuje na článek v únorovém čísle a uvažuje o použití dělostřelectva v obraně (1 lehký pluk: 1 oddíl 75/13, 2 kanonové oddíly 75/11, 1 houfnicový oddíl 100, a 2 posilové houfnicové oddíly 149). Studuje otázky: učenění dělostřelectva, palebná přehrada a bezprostřední příprava, činnost velitele divise a úkoly velitele divisního dělostřelectva.

Pplk. letectva F. Porro: **Pozemní spojení pomocí letounů.** — Uvažuje o příčinách, které způsobily, že doposud nebylo dosaženo žádoucího výsledku při použití letounu pro spojení mezi velitelstvími pluků, divisí a armádních sborů.

Plk. děl. Primo Dallari: **Co důstojník pěchoty má vědět o dělostřelectvu.** — Základní technické charakteristiky dělostřelectkého materiálu před válkou, za války, v přítomné době a nynější technické charakteristiky střelby.

mp: **Začátek světové války podle oficiální německé relace.** Kv.

Rijen 1926.

Gen. Cardona: **Ženíjní vojsko a technický manévř.** Autor vychází ze zásady, že nejlepší způsobem k dosažení největšího výsledku každé válečné akce jest manévř, zásadně chápaný jako soustředění prostředků nebo účinků v nejpříhodnějším prostoru a času. Uvažuje pak o těchto problémech:

1. Funkce a úkoly ženijního vojska ve válce: Ženíjní vojsko jest technická specialisovaná a kooperativní zbraň velkých jednotek; není zbraň pomocná, poněvadž jest podstatnou součástí celkového organismu velké jednotky a službou jest jen potud, pokud dodává, udržuje a odsunuje ženijní materiál; jinak jest skutečná technická zbraň, které nutno užívatí podle základních kritérií platných pro ostatní zbraně, a která provádí technické operace k účelům strategickým, logistickým a taktickým, téměř vždy kombinované s operacemi druhých zbraní. Z toho vyplývá její podřízení a užití; je přímo podřízena veliteli velké jednotky, který ji užívá prostřednictvím velitele vojsk ženijních, jako manévrovací zbraně k všeobecnému zájmu a to kolektivně a uspořádaně, jako užívá na př. dělostřelectva. Ženíjní vojsko jest bitevní zbraň, která před bitvou, za bitvy a po ní vede pravou technickou bitvu.

2. Ráz válečné techniky: jednoduchost, naléhavost, přizpůsobení nepředvídaným okolnostem, postupnost a jednotnost koncepce a použití.

3. Válečná organizace ženijního vojska: Generální velitel ženijního vojska u vrchního velitelství; velitelé ženijního vojska velkých jednotek (divise v to); ženijní jednotky, jež se musí vyznačovatí jednoduchostí, organickou členitostí, úzkou

souvislosti dotací s příslušnými jednotkami, pohyblivostí, pružností a rychlým použitím; technický materiál, který musí mít tyto vlastnosti: jednoduchost, lehkost, dostatečnou pevnost, snadné ovládání, složení a dopravu a rychlost použití.

4. Velitel ženijního vojska velké jednotky není jen technickým poradcem velitele, nýbrž i skutečným velitelem ženijních jednotek, integrální součástí velitelství a činným spolupracovníkem štábu jako jest podobně velitel dělostřelectva; podle instrukcí velitele určí a ke schválení předloží plán použití ženijního vojska i co do času a prostoru a v souladu se zamýšlenými operacemi strategickými, logistickými a taktickými; jest technicky odpovědným a disponuje jednotkami a materiálem, zasahuje v případě potřeby z vlastní iniciativy; podřízenost jest dvojí: všeobecná a technická.

5. Technická příprava ženijního vojska má směřovati k válečnému užití celých organických jednotek v mezích operací všech zbraní; pokud možno velká technicko-taktická cvičení s kádry a vojsky druhých zbraní; zásadní kritéria: jednotnost doktriny a řízení, technicko-logistické a technicko-taktické sjednocení, výhradně praktický ráz výcviku ve směru válečných potřeb, organizační činnost a podnikavost všech hodností.

6. Technický manévř jest mocnou podporou manévru strategického, logistického a hlavně taktického a spočívá v postupném soustředování technických prostředků podle odstupňované důležitosti a naléhavosti prací, vždy jako hromadná akce pod jedním řízením a k jednomu cíli, a to podle předem stanoveného plánu použití, který určuje a v souladu uvádí speciální technické manévry, vedené rozumnou úsporou sil, prostředků a času.

7. V závěru zdůrazňuje nutnost jednotnosti direktiv a řízení, doktriny, mluvy, metody, výchovy a technického svědomí; ženijní vojsko jest zbraní velké jednotky, jejíž velitel určí jeho užití jako bitevní a manévrovací zbraně, a jeho velitel postupně reguluje použití technické zbraně.

Plk. A. Ricchetti: **O zjednáni dotyku.** Autor uvažuje o dotyku strategickém, taktickém a o zjednáni dotyku v hornatém terénu. Způsoby zjednáni strategického dotyku nedoznaly značných změn oproti způsobům předválečným, a varianty byly způsobeny použitím letecké zbraně. Větší změny nutno zavést ve způsobech zjednáni taktického dotyku, a to způsoby, které

v celku nutí k brzkému rozvinutí aspoň části sil v pohybu, čímž omezují rychlost postupu. V hornatém terénu zjednáni strategického a taktického dotyku vyžaduje nejen zvlášť vycvičených a přizpůsobených jednotek, nýbrž i velitelů pevného charakteru a velmi zručných štábů.

Plk. děl. C. Geloso: **O úkolech velitele divisiho dělostřelectva.** — Velitel divisiho dělostřelectva jest skutečným taktickým velitelem, který podle přesných rozkazů — nikoliv direktiv — velitele divise používá svých podřízených prostředků, jako velitel divisiho pěchoty podle týchž rozkazů používá svých praporů. Zakladním principem pro užití dělostřelectva jest jeho užití v masě. Soustředěné užití dělostřelectva dovoluje veliteli divise pravou a skutečnou koordinaci celkové činnosti pěchoty a dělostřelectva; nižším velitelům, počínaje velitelem divisiho pěchoty a dělostřelectva, přísluší spolupráce, jejíž hlavní podmínkou jest řádné fungující spojení. — Cílem činnosti velitele divisiho dělostřelectva jest toto:

a) mít své oddíly tak učeněny, organizovány, připraveny ke střelbě a mít zásobeny střelivem, aby mohl vytvořit masu palby a přenést ji na určené místo;

b) být s to rychle provést jakýkoliv palebný manévř, který jest nutný vzhledem k účelům naznačeným velitelem divise;

c) usnadnit veliteli divise koordinaci akce dělostřelectva s akcí pěchoty;

d) moci přímo spolupracovati z vlastní iniciativy a v mezích rozkazů, které dostal, na nových akcích, které neočekávaně se na bojišti projeví;

e) mít bezpečnou síť spojení pozemního a vzdušného s vlastními jednotkami a s operujícími velitelstvími a jednotkami;

f) mít vedle pozemního pozorování organizované pozorování vzdušné, které nikdy nemá chybět, a jež ho přesně bude informovati o účincích jeho palebného manévru a o změnách na bojišti;

g) mít možnost snadného a včasného přemístění baterií, předem připraveného k postupnému provedení bez zmenšení palebné masy.

Následuje rozbor činnosti velitele divisiho dělostřelectva v různých situacích.

Plk. A. Chiappi: **Výcvik ve střelbě z kulometů** (pokračování článku z měsíce září). — Řízení kulometné palby v boji: ofensivní boj. Výcvik ve střelbě se zřetením k požadavkům boje. Pěší četa podporovaná četou těžkých

kulometů. Pěší rota podporovaná půlrotou těžkých kulometů.

Mjr. P. Daffinà: **Duch taktické doktriny malých pěších jednotek.** — Autor zamýšlí v práci zdůraznit ducha cvičebního řádu z r. 1923 a objasniti novou taktickou doktrinu. Základní principy: morální faktory — úspora sil — masa — spolupráce — překvapení — iniciativa. Způsoby: prosakování — nejslabší bod — překročení — působení z cizího pásma (kulometry) — členění do hloubky — palba. (Práce byla přiznána cena armádního sboru v soutěži prací na vojenská temata.)

Listopad 1926.

Div. gen. Pietro Ago: **Divisní manévry.** — Rozbor cvičení divise Salerno (24.), které bylo v září 1925 při táboření v prostoru Montecorvino-Eboli. Hlavním účelem cvičení bylo studování problému „zjednáni dotyku“. Po uvedení všeobecného námětu, pak námětů a operačních plánů obou stran, uvažuje o vlivu terénu a popisuje jednotlivé fáze cvičení: pozorování mořských a předzvědy červených, zjednáni dotyku, první akce jader sil a postup červené strany. V dalším vyvozuje poučení z úvahy o vlivu terénu, o zjednáni dotyku, pozemních přezvědech, předehrách bitvy, jakož i poučení plynoucí pro družstvo a prapor.

Plk. E. Maltese: **Příklad cvičení s kádry útočných vozů.** — Praktický příklad použití oddílu útočných vozů při útoku pěší divise na nepřítele v obranném postavení.

Mjr. P. Daffinà: **Duch taktické doktriny malých pěších jednotek.** — Pokračování článku z předešlého měsíce. Úvahy o: ofenzivě, akci pěchoty a akci velitelství.

Pplk. žen. Ing. A. Papone: **Telefonické spojení mezi dvěma velitelskými pochodujícími proudy.** — Úvaha a grafické znázornění spojení mezi jednotlivými oddáry pochodující pěší divise.

Pplk. žen. M. Papone: **Několik norem pro užití ženijního vojska k taktickým účelům.** — Po objasnění všeobecných zásad pro užití ženijních jednotek uvažuje o pracích ženijních vojsk: při krytu a výpadech ženijních oddílů k rušení nepřátelského nástupu. — Při operacích ve volném terénu a to při postupu, za členění k útoku a při útoku na nepřítele v obranném postavení. — V posícní válce: řídicí a prováděcí organizace práce, poznámky o podkopové válce, náhlý přechod z války posícní do pohybné.

Pplk. Carlo Trioli: **Pozhor kapitól I.—XVII. německého předpisu; velitelství a boj spojených zbraní.**

Kv.

f) Revues americké.

The Infantry Journal.

Sešit 1—6 roč. XXIII. 1926.

Sešit 1.

E. B. Johns: **Poznámky k branným zákonům.**

Kpt. C. A. Willoughby: **Francouzi v Maroku.** Obsáhlý článek o politických a vojenských problémech a operacích v Maroku. 2 mapky.

Podpluk. C. B. Stone: **Marocká válka v r. 1925.**

Generálmajor R. H. Allen: **Atletika a duch pěchoty.** Význam atletiky pro pěchotu a pro udržení její výkonnosti.

Major T. C. Lonergan: **Jak bolševismus kontroluje Rusko.** Studie poměrů na Rusi se vztahem k vojenské situaci. Čeka.

Major B. Lentz: **Úspornější kursy záložních důstojníků.** Nové poznatky pro výchovu záložních důstojníků v kursech záložních důstojníků.

Pluk. L. C. Scherer: **Vývoj Národní gardy.** Historická studie. Rok 1895.

Kpt. J. Montague: **Intenzivní výcvik.** Autor zdůrazňuje nutnost dob-

rého výcviku instruktorů pro potřeby budoucí války.

Manévry anglické armády. Americký názor na podzimní manévry anglické armády. V těchto manévrech byly zdůrazněny dva bojové prostředky: motorová doprava a velké tanky (nové obrněné vozy, pouliční pancéřové vozy a motorisace pěchoty). Poznatky: a) Nového moderního vozu nebude užíváno hlavně ku podpoře pěchoty, poněvadž by výhody větší pohyblivosti nemohlo býti náležitě využito. b) Hlavním posláním této zbraně v budoucnu bude umístění v záloze a pak teprve bude jí užito k podpoře ohrožených bodů a překonání neočekávaných překážek. Dále má tento vůz chrániti jiné pohyblivé zbraně velkými bočními pochody a spolupracovati s předním a zadním vojem. c) Pěchota a jízda musejí býti vyzbrojeny obrannými prostředky proti tankům. d) Obrněné vozy nemohou samy udržovati dobyté území, nejsou-li podporovány jinými zbraněmi. e) Nový anglický tank je velmi pozoruhodný bojový prostředek.

Nadp. P. B. Malone: **Názorné vyučování.** Několik způsobů názorného výcviku.

Sešit 2.

V článku **Úspěšné vojenské školy** podává laik kritiku vedení školy u pluku.

Major J. D. Reardan: **Činnost útočného letectva.** Důstojník letectva americké armády podává některé názory o útoku letectva proti pěchotě současně s některými poznámkami o získaných zkušenostech v míření.

Kpt. F. J. Pearson: **Čtení leteckých fotografií.** (Od téhož autora „Čtení a kreslení moderních vojenských map.“)

Generál J. R. Delafield: **Národní obrana Spojených států.** Branný zákon byl vydán pro zajištění přiměřené vojenské pohotovosti. Nebyla však provedena přiměřená opatření uvést tento plán v skutek. Kritika rozpočtu Národní obrany.

V článku: **Berberové jako válečníci** líčí nejmenovaný francouzský důstojník způsoby boje Maurů v bojích s Francouzi a se Španěly.

Kpt. R. W. Corrigan: **Co stojí výchova záložních důstojníků v kursech?** Rozbor nákladu na kurzy pro výchovu záložních důstojníků.

Pluk. L. C. Scherer: **Vývoj Národní gardy.** (Pokrač. článku v seš. 1.)

Kpt. E. H. Randle: **Napoleon Bonaparte 1784—1795.** Velmi obsáhlá studie o Napoleonovi v letech 1784—1795.

Sešit 3.

Kpt. H. E. Fuller: **O rozdělení letectva.** Autor bojuje proti osamostatňování a odlučování se letectva od ostatních zbraní, jež považuje za oslabení Národní obrany. Letectvo musí spolupracovati s ostatními zbraněmi, jmenovitě s pěchotou.

Pluk. L. J. van Schaick: **Poměr velitele k mužstvu.** Psychologická studie. Pěchota vyžaduje nejlepších vůdců, kteří musí mít schopnost nadchnouti vojína v kritických situacích bojových.

Výcvik v japonské armádě. Poznatky dvou amerických důstojníků přidělených japonské armádě o výcviku a stavu japonské armády.

Kpt. J. A. McGuire: **Tanky v činnosti u zadního voje.** Účel a užití těžkých tanků v druhé bitvě na Sommě ku podpoře zadních vojáků.

Kpt. L. C. Allen: **Střelba pěchoty proti letounům.** Další pokusy v provádění úspěšného boje pěchoty proti letounům vlastními prostředky (s několika vyobrazeními).

Sešit 4.

Kpt. G. W. Spoerry: **Občanská válka v Číně.** Obsáhlá studie vojenských a politických poměrů v Číně v době občanské války.

Kpt. L. C. Dill: **Správa kursů pro předvojenskou výchovu občanů.** Organizace, správa, přijímání studentů, výstroj atd.

Nadp. Glen R. Townsend: **Mravní výchova v míru.** Ukázka mravní a tělesné výchovy u 3. pěšího pluku.

Sešit 5.

Pluk. J. Wright: **Americký elitní sbor.** Historický náčrt autora „Války“ o jediném americkém elitním sboru, t. zv. oddílech lehké pěchoty. Tento sbor byl částí pěchoty, vyznamenavší se v bojích revoluční války a byl složen z vybraných skupin různých jednotek kontinentální armády.

Major H. A. Finch přináší ve svém článku **Proti činům** názory o lhostejnosti americké veřejnosti k vojenským věcem.

E. B. Johns: **Je vojenský výcvik nepopulární?** Příspěvek k diskusi o vojenském výcviku na školách a v kolejiích. Zodpovědnost za agitaci proti tomuto výcviku přičítá autor dobře financovaným propagačním kancelářím pacifistických společností.

Kpt. M. G. Browne: **Čištění malých zbraní.** Návrh nového způsobu čištění některých malých zbraní.

Podplk. T. Whelen: **Zmenšení kalibru.** Nové myšlenky o pušce s menším průměrem ústí.

Major J. R. N. Weaver: **Operace v Itálii v r. 1918.** Studie italského tažení před ukončením války, jež podává jasný a všeobecný přehled o událostech této zajímavé periody světové války. Autor nabádá k studiu operací italské a rakouské armády v severní Itálii pro jejich různorodost.

Sešit 6.

Kpt. Hurley E. Fuller: **Ztracený prapor 77. divise.** Náčrt hrdinných bojů t. zv. „Ztraceného praporu“ v Argonském lese v září a říjnu 1918. Autentické vyličení událostí této ofensivy s mapkami a vyobrazeními.

Plpk. W. B. Burt: **Obchvatný útok.** Zajímavý a instruktivní výňatek ze Sebraných spisů známého náčelníka německého štábu Alfreda Schlieffena o bitvě Římanů s Kartagiňany u Cannae 2. srpna 216 př. Kr. Doktrína Schlieffenova a její dnešní užití. Bedřich a Napoleon. Moltke starší. Cannae a Tannenberg.

Plk. F. H. Pope: **Motorová doprava při vojenských operacích.** Autor uvádí některé dobré zásady strategického užití motorové dopravy ve válce a získání maximální výkonnosti rychlou dopravou motorovými vozidly. Při strategických posláních doplní motorová doprava železnici v rychlosti a pružnosti. „Je regulátorem boje.“ Její úkol bude spočívat v zásobování útočné linie mužstvem, střelivem, děly, stravou a materiálem všeho druhu a současně v rychlém odvezení raněných; v převážení oddílů na rozhodující místa.

Major Ch. Drake: **Manévry na Filipínách.** Manévry filipinské divise jižně od Manily mezi 18. až 27. lednem 1926.

Major H. Fletscher: **Rota.** Několik poznámek k vzájemnému vztahu důstojníků, poddůstojníků a mužstva u roty.

Sešit 1—3 roč. XXIV. 1926.

Sešit 1. Tento sešit je věnován 85. pěší divisi s p. pl. 337 a 339.

V článku „Výprava do severního Ruska“ (Účast 85. p. divise) podává doplněk. Moore historický náčrt podrobnosti účasti 85. divise na výpravě amerických vojsk do severního Ruska. Článek psaný účastníkem této výpravy je pro nás zajímavý zmínkami o čs. vojsku na Rusi a důvody výpravy. Článek podáváme toliko ve výtahu.

Důvody americké expedice do Ruska byly jediné vojenské, t. j. zabránění pokud možno přeložení německých vojsk z východu na západ a zamezení Němcům přístup k bohatým pramenům Ruska a Sibíře. Expediční oddíly byly vyslány po rozhodnutí Nejvyšší válečné rady z dubna 1918. Dalším cílem výpravy bylo zastavení útoku Němců na podmořské základny v Severním moři, ochrana spojeneckých námořních zásob v přístavech Severního moře, použití a ochrana čs. oddílů v Rusku a na Sibíři, hospodářská restaurace Ruska a spojení s protiněmeckými živly v Rusku.

23. března 1918, t. j. v době zápasu Angličanů o dosažení vlivu nad dopravními prostředky v severních guberniích a dosažení Petrohradu byl ohlášén postup Čechů z Ukrajiny proti Čeljabinsku v přibližné síle asi 50.000 mužů, jehož zřízení bylo povětšinou dílem Francie. Vojenská cena tohoto vojska byla značná, ježto bylo nedotčeno bolševickou propagandou, bylo indiferentní vůči ruské politice a žádalo toliko o dopravu na západní bojiště. Z tohoto důvodu snažili se dosáhnouti Vladivostoku. Bolševici nejen proti tomuto pohybu ničeho nenamítali, ale slíbili i podporu v dopravních prostředcích.

27. dubna 1918 doporučili úředně vojenští zástupci Nejvyšší válečné rady přepravu čs. vojsk do Francie, a to v nejbližší době při použití Archangelska a Murmaně všemi oddíly, jež do té doby neprošly na východ od Omska a čítaly asi 30.000 mužů. Čechoslováci měli společně s nepatrnými oddíly Srbů držeti tato města a zajistiti bezpečnost severních přístavů během jejich dopravy do Francie.

Konečně 2. června 1918 doporučila Nejvyšší válečná rada aktivní intervenci v severoruských přístavech, aby

znemožnila jejich — hlavně Murmanska — použití Němci ku zřízení podmořských základen, a udržela možnost přístupu spojeneckých vojsk do středního Ruska. Velení výpravy bylo svěřeno Angličanům.

Generálmajor F. C. Poole, jmenovaný velitelem spojeneckých oddílů, složených z Francouzů, Angličanů, Srbů, Poláků a Italů, měl za úkol obnoviti společně s Rusy východní frontu spojením s Čechy a s jejich podporou zajistiti dozor nad železniční a vodní dopravou mezi Archangelskem, Vologdou a Vjatkou.

Po příchodu francouzských a anglických oddílů postupoval generál Poole na Archangelsk, kterého dobyl 2. srpna 1918 za pomoci čtyř, srbským vojskem obsluhovaných děl, dále polských a ruských oddílů. Po zahnání bolševiků postupovaly některé oddíly k Beresníkům, jiné podél řeky Dviny na Kotlas. Cílem těchto byla kontrola spojení Petrohradu s Kotlasem přes Vjátku a spojení s Čechy.

V druhé polovici článku líčí autor toliko účast Američanů a spojeneckých oddílů na bojích u Bolšeozerstva a na Dvině.

★

Pplk. Robinson: **Záruka míru.** (Zárukou míru jest pohotovost.) Autor zachycuje vývoj mírových snah Spojených států, jejich obranu a boje za svobodu. O příčinách války a míru dochází autor k tomuto závěru: 1. Národy odhalují zájmy, jež jsou často v rozporu se zájmy jiných národů. 2. Nemůže-li býti rozpor urovnán přátelsky, následuje válka. 3. Mír a arbitrážní smlouvy toliko mír prodłużují, ale nezabraňují válce. 4. Existuje politika, již národy považují za životní a jež často může končiti válkou. 5. Pohotovost byla vždy našimi vedoucími státníky považována za nejlepší přípravu míru. Dějiny ukazují, že národy, jež zanedbaly přípravu k obraně, dlouho nežily. Proto jest pohotovost nejlepší zárukou míru.

Nadpor. D. L. Hardee: **Obrana pěchoty proti letounům.** Pěchota musí býti připravena na vlastní obranu proti útokům nepřátelských letounů. Pohyby vojska dlužno prováděti pokud možno v noci. Používání formací, skýtajících nejmenší možnost zasažení a všech předností dobrého krytu. Dobrý výcvikový systém zjišťování letounů a rychlé výstrahy. V boji proti letounům dobře vycvičené mužstvo kulometů.

Sešit 2.

Tímto číslem zahajuje redakce Infanterie Journalu řadu článků o užití tanků ve světové válce při spolupráci s pěchotou.

Kpt. Rarey: **Tank ve světové válce.** Všeobecný obraz vývoje tanku a význam pro pěchotu.

Major G. V. Price: **Noční operace.** Poznatek: Možno předpokládati, že operace pod ochranou tmy budou v budoucí válce hrát daleko důležitější roli než dosud. Příklady některých úspěšných nočních operací ve světové válce. Nevýhody nočních operací.

Pplk. J. M. Scammell: **Situace v Pacifiku.** Příspěvek k diskusi o rasových a hospodářských problémech Pacifiku.

G. T. Fry: **Pěchota a topografie.** Důležitost topografie pro pěchotu.

Kpt. R. W. Corrigan: **Vojenská historie ve výcvikových táborech záložních důstojníků.** Systém vyučování vojenské výkony.

Kpt. J. D. Basey: **Napoleonovy válečné zásady.** Pravidla LXVIII—LXXIII s poznámkami k občanské válce.

Sešit 3.

Kpt. J. H. Grant: **Hannibalova pěchota.** Studie Hannibalovy pěchoty, složené z různorodých elementů a její znamenité výkony.

Kpt. G. H. Rarey: **Tank ve světové válce** (pokračování téhož článku v sešitu čís. 2). Autor zvláště upozorňuje na užití tanků v roce 1916 a některé taktické zkušenosti.

V článku: **Bojová jednotka pojednával** plk. F. Burt o základních a nejvyšších požadavcích organizace bojové jednotky v budoucí válce. Nejdůležitější prvky ve vedení boje jsou tyto: Pohyblivost, důkladné vyškolení mužstva a dobré zbraně.

Generál J. G. Harbord zdůrazňuje v článku **Největší stroj boje** základy americké doktriny, organizace a boje: Základní zbraní je pěchota.

Kpt. P. Baldwin: **Spolupráce pěchoty s dělostřelectvem.** Autor diskutuje o dělostřelci s hlediska pěšáka a doporučuje, aby důstojník pěchoty byl důkladně obeznámen se schopnostmi a účinností dělostřelectva. Podobně i důstojník dělostřelectva má poznati dobře různé způsoby boje pěchoty.

Pplk. H. P. Wilson: **Francouzská zpravodajská služba.** Velká důležitost dobře organizované bojové zpravodajské služby ve válce. Příklady důležitosti výsledku zajatců v bojích čtvrté armády. Náprava nedostatku znalců cizích řečí.

Kpt. Chalupský.

Cavalry Journal.

Spojené státy severoamerické.

Ríjen 1926. (Pokračování.)

Dále uvádí autor epizodu, která zasluhuje zvláštní pozornosti:

Po dlouhém pochodu pouští přitáhlo britské vojsko dne 31. října 1917 k Beersebe (v Palestýně). Město bylo obehnané zákopy a hájeno tureckou posádkou. Britové se rozvinuli k boji. Ale útoky pěší divise a opěšalé jezdecké brigády nepronikly pro palbu nepřátelských děl a kulometů. Proto byla za soumraku zasazena 4. austrálská lehká jezdecká brigáda v boj. Podporována svými kulomety atakovala ve 3 čarách harcovníků. První projela cvałem přední čáru obrany a udeřila na zálohy. Vojini druhé čáry seskočili před zákopy s koni a přemohli Turky v boji ručnicemi. Třetí čára cválala do města a zabezpečila prameny a studně. Brigáda zajala více než 50 důstojníků a 1000 mužů, ukořistila děla, kulometry a množství zásob a hájila město proti tureckým útokům celou noc. Ráno byla vyměněna.

Letectvo prokazuje jezdecktvu znamenité služby. Vede je při útoku k čáře „skoku“ a bombarduje nepřítele, aby se schoulil ve svých krytech. Při kombinování útoku pěchoty s atakou má směr střelby opěšalých tvořiti se směrem ataky pokud možno pravý úhel. To je někdy těžké. Ale letectvo může tuto pomocnou střelbu obstarati shora.

Součinnost letectva s jezdecktvem má býti důkladně cvičena. Generál Weygand prý mluvil o „sňatku letectva s jezdecktvem“. Generál Allenby pravil: „Cena jezdeckta stoupá se šířkou rozhledu obstaraného letectvem. Jezdeckto bude nyní přesněji věděti, kam má jíti a kde může překvapiti. Spolupůsobení pěchoty je však kardinální podmínkou. Bez ní je velké a rozhodující vítězství vyloučeno.“

Tanků lze použiti též před frontou jezdeckta. V tomto případě se mohou rychleji pohybovati a nejsou tudíž tak dlouho cílem dělostřelecké a jiné těžké palby jako před pěchotou. Kdy jedou před pěchotou tanky, kdy jezdeckto? V zákopové válce, v rozvráceném terénu se všemi druhy umělých překážek a na krátkou vzdálenost se hodí lépe tanky. Jiné situace vyžaduje pro tento úkol jezdeckto. Tanky se nesmějí vzdáliti od pěchoty, jinak by bylo po ochraně a podpoře, jež pěchota a tanky si vzájemně skýtají. Jezdeckto může jíti dále od pěchoty, udrží též získaný terén, proto se ho používá, kde je delší a rychlejší postup žádoucí. Jsou-li tanky k dispozici, mohou jíti v tomto případě před jezdecktvem. I při jiných úkolech jezdeckta mohou tanky spolupůsobiti: podporovati útok, čeliti nepřátelským tankům. Pomáhají, ale nemohou nahraditi ani pěchotu ani jezdeckto. Pluk pěchoty nebo jezdeckta, pochoduji sám po silnici, by ovšem mohl býti rozehnán náhle z krytu vyřítivším se

tankem, kdyby měl k obraně jen ručnice a kulomety. Proto má pěchota*) lehká děla a jezdecko*) je též pro tento účel brzy dostane. Ostatně se jezdecko dovede rychle rozptýlit a na jiném místě zase shromáždit.

Pomocná střelba moderních, rychle palících zbraní umožňuje jezdecku nikdy netušené výkony. Součinnost letounů a tanků s jezdectvem poskytne budoucím vojevůdcům příležitost k geniálním kombinacím.

Kapitán Royden Williamson: **Jezdecko v syrském tažení.** Překlad. V Revue de Cavalerie ličí generál Gammelín výkony 6. pluku Spahíů ve dvou akcích posledních měsíců roku 1925.

Major zdrav. Bertram F. Duckwall: **Výstřednost a její vliv na vůdcovství a morálku.** Psychologická analýsa. — Autor uvádí 5 typů výstředních povah a ličí, jak důstojníci toho kterého typu konají službu.

Pplk. N. E. Margetts: **Jezdecko v Maroku.** Francouzské koloniální jezdecko v operacích proti Abd-el-Krimovi. Výzbroj a výstroj, taktické použití. Nezdařené operace zesílené jezdecké brigády 5. a 6. října 1925.

Kpt. Fenton S. Jacobs: **Chody koní.**

Nrpr. Mortimer F. Sullivan: **Jezdecké štafety.** Plk. Kroupa.

LITERÁRNÍ PŘEHLED

Legionářská literatura.

Josef Kudela, **Rok 1917 v dějinách odboje.** (Knihovna čsl. revoluce sv. 5.) Brno 1927. Nákladem „Mor. legionáře.“ Stran 116.

Nová knížka dra Kudely jest vlastně pokračováním a doplněním jeho „Proslavů o legiích“, o nichž bylo referováno v VII. ročníku Voj. rozhledů (str. 101.). Obsahuje kromě úvodní kapitoly, shrnující celkový význam sedmnáctého roku pro náš osvobozený boj, dvacet dva proslavy speciální, vztahující se k jednotlivým historicky významným událostem tohoto roku. Přiblíženo k vojenské i politické stránce odboje, ke složce zahraniční i domácí.

K jubilejním vzpomínkám ruských legií patří proslav o Dürichově separatismu na Rusi, o ruské revoluci únorové i říjnové, o druhém sjezdu kyjevském, o Masarykově pobytu na Rusi, o Medkově rozvědce, o založení třetího pluku a armádního sboru, o bitvě zbrovské a ústupu tarnopolském. Vzpomínkovým slavnostem italských legií jest určen proslav o založení Čsl. dobrovolnického sboru a o podniku carzanském, Francouzských legií týká se proslav o prvních legionářích v rotě „Nazdar“ a o vzniku Čsl. armády ve Francii. Jeden proslav věnován je bratrům v armádě srbské, jeden našemu hnutí v Americe. Vzpomenuto jest i zasažení Spojených států do světové války.

Ostatní proslavy platí významným událostem politickým, diplomatickému úspěchu naší Národní rady z 10. ledna, projevu českých spisovatelů, státoprávnímu prohlášení českých poslanců, per-

*) armády Spojených států severoamerických.

sekuci národa ve vlasti a konečně deklaraci tříkrálové.

V samostatných těchto kapitolách jest vložena stručně nejen celá historie našeho odboje v roce sedmnáctém, nýbrž zrekapitulováno namnoze i to, co předcházelo v letech 1914—1917. Pro další informaci a důkladnější poučení uvedena jest vždy i příslušná literatura.

Některá význačná jubilea z historie legií budou oslavována letošního roku též ve vojsku. Osvětovým důstojníkům dostává se k těmto příležitostem Kudelovou knížkou nové orientační pomůcky, jasně a populárně psané i historicky spolehlivé.

Darnica-Kijev. (Prvých deset tisíc.) S úvodním slovem Viktora Dyka. Sebral, uspořádal a doslov napsal Jan Jarolímek. Knihovna Družiny čsl. legionářů, sv. IX., Praha 1926. Str. 184.

Práce našich ruských krajanů v zahraničním odboji nebyla dosud plně oceněna tak, jak by zasluhovala. Hlavní důvod je ten, že mnohá stránka naší osvobozené akce na Rusi nebyla dosud od pamětníků řádně osvětlena, a řada věcí nebyla pak, kromě malého kruhu přímých účastníků, vůbec známa. Při ohromné rozloze bývalého ruského imperia, překotném toku událostí a nemožnosti soustavného informování je to pochopitelné. Nedostatků ty obrazují se ovšem i v legionářské literatuře. Je proto cenný každý nový příspěvek přinášející věcné doplnění, nebo opravy dosavadního obrazu osvobozené akce našich krajanů v Rusku. Tím vítanější jest ovšem, týká-li se období, v němž historického materiálu je dosud poskrovnu.

V přítomné knížce, která je vlastně sborníkem dvanácti článků a dokumen-

tů, pocházejících od různých autorů, ruských Čechoslováků i bývalých zajatců, jest vyzdvížena hlavně práce našich kyjevských krajanů o záchranu čsl. zajatců, živorících zejména v hrozném táboře dárnickém, a úsilí o jejich ideovou přípravu k brannému odboji. Nejčastěji setkáváme se v této knížce se jménem dra Václava Vondráka, vůdce Čechoslováků kyjevských, později předsedy Svazu čsl. spolků na Rusi. Pozornosti zaslouží především jeho řeč pronesená v prosinci patnáctého roku k některým poslancům Gosudarstvenné dumy. Dr. Vondrák, jenž podával už v lednu t. r. ruskému hlavnímu štábu zvláštní návrh na zřízení čsl. vojska na Rusi, vyjádřil se před ruskými politiky o našich vojenských snahách takto: „Uznejte nás za národ samostatný a spojenecký! V důsledku toho učíňte z našich zajatců lidi svobodné a přiznejte nám právo organisovat samostatné československé vojsko, jako základ budoucího státu československého. Na frontě máme pluk (měli bychom dávno korpus, kdybychom dostali povolení), za frontou máme najisto desítky tisíců našich na pracích, a za celou tu dobu nebylo ani jednoho případu zrady.“ (Str. 7—11.)

Úsilí Vondrákovo o osvobození našich zajatců nebo aspoň o zlepšení jejich hořkého osudu a využití jich pro práci na obranu připomíná se i v ostatních článcích knížky. Vedle Vondráka vzpomíná se též hojně známého českého selfmademana a obětavého pracovníka odboje p. J. Jindřiška, který ve svých podnikcích a pak zejména založením a financováním České vozovky v Kyjevě, znamenitě napomáhal organizaci ruské obrany, i čsl. zajatcům. Tam, kde se mluví o Dárnici, strašlivém to dokumentu ruského nepořádku a válečných poměrů, podány jsou od několika autorů dobré příspěvky k poznání života našich vojáků a jejich svépomocných akcí.

Kromě zmíněné již řeči dra Vondráka z prosince r. 1915 jsou v knížce tyto články a dokumenty. Zvláštní komise pro ochranu zajatých Slovanů (V. O., Vlad. Odl). Vznik českého písařského sboru v táboře dárnickém (od jednoho z písařů). Řeč dra Vondráka v dubnu r. 1915, Česká vozovka v Kyjevě (Ing. St. Houzvic). Několik slov dodatkem (V. Kašpar). Vznik české scény v Kyjevě (Ing. E. Mareš). Ze zajetí do kyjevského Sokola (Masný). Hrst vzpomínek z doby zajetí (B. Kroupa). Zajatecký tábor v Dárnici (V. Pašek). Výzva Svazu k českým zajatcům. Zákon o práci zajatecké.

V knížce jsou vyobrazeny dva ruští generálové, příznivci a podporovatelé

našeho odboje, bývalý velitel kyjevského vojenského okruhu gen. N. A. Chodorovič a gen. A. A. Cicovič, pak dr. Vondrák a spolupracovník Svazu inž. K. Čáská. Přiložena i mapka kyjevského okolí a fotografie sokolského družstva v Kyjevě r. 1916. F. Steidler.

Pplk. gen. št. E. Fiala: **Působnost služeb u pěšího pluku za různých fází.** Knihovna Důstojn. listů roč. 1926 čís. 1. V Praze 1926, nakladem Svazu čs. důstojnictva, cena 11 Kč. — Schváleno výnosem MNO. 5911/5 odd. 1926.

Příručkou bývalého profesora všeobecné taktiky a služby gen. štábu na Válečné škole dostává se našemu vojenskému písemnictví vítaného obohacení o soustavný rozbor problému, v němž nebylo často v širší vojenské veřejnosti jednotného a dostatečně jasného názoru. Po této stránce přichází tato publikace vhod zvláště vyšším důstojníkům pěšího vojska v řadové službě, kteří dosud byli odkázáni na někdy nedostí přístupné prameny oficiální a oficiální, metodicky i rozsahově odlišné od hledaného cíle. Výhodou přítomné publikace jest jasně vymezený rámec, který si autor vytkl, omeziv se úmyslně a účelně na monografické zpracování otázky působnosti služeb na zcela přesně stanoveném stupni vojenské organizace, t. j. u vojskového tělesa, a tu přímo u pěšího pluku. V esnově své práce přidržuje se autor obvyklé klasifikace vojenských operací — ubytování daleko od nepřítelů, pochody daleko od nepřítelů, pochod přiblížovací, boj — probíraje při každé z těchto fází působnost služeb, které při te které fázi přicházejí v počet, totiž zásobování potravinami, ošetřování a odsun nemocných a raněných, ošetřování a odsun koní, náhradu kom. dopravu poštovních zásek, opravu a odsun poškozených vozů, službu zbrojní a zásobování střelivem, zásobování ženijním materiálem, umístění, nebo zaražení trnů, úklid bojiště. V každé z uvedených fází a služeb probírá autor operace dotčených služeb systematicky a metodicky, sestupuje od vojskového tělesa jako celku až k jednotlivým setninám, nezapomínaje ani na nejméně prováděcí podrobnosti. Přiložená tabulka, obsahující složenou tabulku působnosti služeb, doplňuje účelně přehlednost a užitelnost textu. Velkou předností této účelné a cenné práce je její přesná terminologie, ryze jasná a krásná řeč, pro níž se stává její četba požitkem čtenářů dbajících těchto věcí. Výprava knihy je pěkná škoda jen, že je sázena písmem poněkud příliš drobným. V. N.